

Erdal Bahçivan, "Enflasyonda halen zorluklarımız var" dedi.

'Yeni Gümrük Birliği ihtiyacı var'

 İSTANBUL Sanayi Odası (ISO) Meclisi'nin ocak ayı olağan toplantısında, ihracatçıları yakından ilgilendiren Gümrük Birliği'ne değinildi. "AB'ye tam üyeliğimiz mümkün görünmüyorsa Gümrük Birliği'ni gözden geçirmeliyiz" açıklamasını yapan **ISO Başkanı Erdal Bahçivan**, "Yeni bir Gümrük Birliği çalışmasına ihtiyacımız var. **Sanayimiz** için artık bir pranga olan Gümrük Birliği'nin komple yenilenmesi ihtiyacının ertelenmemesi gerekli" dedi. Bahçivan, enflasyonun olağanüstü gelişmeler olmazsa yılın sonlarında yüzde 20'ye doğru düşeceğini de belirtti. (SÖZCÜ)

'Sanayimiz için pranga'

GB anlaşması **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdağ Bahçivan**'ın da gündemindeydi. **İSO** Meclisinin ocak ayı olağan toplantısında konuşan Bahçivan, "Gümrük Birliği'ni tüm alanlarıyla yeni baştan gözden geçirmemiz gerekiyor. Her sektörün kendisine göre durum analizini yapacağı ve buna göre şekillenecek yeni bir Gümrük Birliği çalışmasına ihtiyacımız var. **Sanayimiz** için artık bir pranga haline gelen Gümrük Birliği'nin komple yenilenmesi ihtiyacının daha fazla ertelenmemesi gerektiğini bir kere daha önemle vurgulamak istiyorum" dedi.

AB'nin tek kale maçı: Gümrük Birliği

30. yılına giren Gümrük Birliği anlaşması, adeta AB'nin lehine 'tek kale maçı'na dönüşürken, son olarak Hindistan ile imzalanan büyük çaplı Serbest Ticaret Anlaşması, Türkiye'nin Avrupa pazarındaki son kazanımları için de risk oluşturuyor

Mithat Yurdakul
Ankara

Türkiye ile Avrupa Birliği (AB) arasında 30. yılına giren Gümrük Birliği (GB) anlaşması, Türkiye ekonomisi için "fırsat" olmaktan çıkıp, AB'nin tek taraflı kazandığı 'tek kale maçı'na dönüşürken, son olarak AB ile Hindistan

arasında imzalanan büyük çaplı Serbest Ticaret Anlaşması (STA), Türkiye'nin Avrupa pazarındaki son kazanımları için de risk oluşturuyor.

1996 yılında yürürlüğe giren GB anlaşması gereği AB, herhangi bir üçüncü ülke ile STA imzaladığında, o ülkenin malları AB üzerinden Türkiye pazarına gümrüksüz girebilirken, Türkiye, aynı ülkeye mal satarken gümrük vergileriyle karşılaşılıyor. Türkiye'nin 3. ülkelerle kendi STA'sını imzalama çabaları çeşitli zorluklarla karşılaşırken, Türkiye pazarına AB üzerinden ulaşan ülkeler, Türkiye ile özel bir anlaşmaya gitmek için isteksiz davranıyor.

Hindistan'la dev anlaşma

Son olarak uzun müzakerelerin ardından tamamlanan AB-Hindistan STA'sı, Türkiye için yeni bir tehdit oluşturdu. "İki tarafın bugüne kadar tamamladığı en büyük anlaşma" olarak duyurulan anlaşma ile 2 milyar kişiyi kapsayan serbest ticaret bölgesi oluşturulacak. AB'nin Hindistan'a yaptığı ürün ihracatını 2032 yılına kadar iki katına çıkarması beklenen anlaşma kapsamında Hindistan, AB'ye diğer ticaret ortaklarının hiçbirine sağlamadığı seviyede gümrük vergisi indirimleri sunacak. Hindistan, AB otomobillerine uygulanan gümrük vergilerini kademeli olarak yüzde 110'dan yüzde 10'a, oradan da sıfıra kadar düşürecek. AB'den ithal edilen makinelerle yönelik yüzde 44, kimyasallarda yüzde 22 ve ilaçlarda yüzde 11'e varan gümrük vergilerinin de büyük ölçüde kaldırılması planlanıyor. Anlaşmayla AB-Hindistan ticaretinin yüzde 99,5'i için muafiyet ve indirimleri içeren vergi kolaylıkları uygulanacak. AB'nin Hindistan ürünlerine uyguladığı ortalama vergi oranı yüzde 3,8'den yüzde 0,1'e düşürülecek.

Anlaşmanın Türkiye için de sonuçları olacak. GB kapsamında üçüncü ülkelerden

Türkiye'ye gümrüksüz giren mallar için Türkiye aynı olanaktan yararlanamıyor. **Sanayi** ürünlerinde gümrük vergilerinin sıfırlanmasıyla birlikte, Hindistan'ın ucuz iş gücü ve büyük üretim kapasitesinin, Türkiye'nin en büyük kozu olan "yakın coğrafyadan tedarik" avantajını ortadan kaldırabileceği; tekstil, çelik ve otomotiv yan **sanayinde** Türkiye'nin pazar payının bir kısmının Hindistan'a kayabileceği ifade ediliyor.

Türkiye güncelleme istiyor

AB 17 Ocak'ta da, dört Latin Amerika ülkesiyle anlaşma imzalamıştı. Anlaşma, 27 AB ülkesiyle ile Arjantin, Brezilya, Paraguay ve Uruguay arasında serbest ticareti öngörüyor. Yaşanan gelişmelerin Türkiye'ye yansımalarının temelinde GB anlaşması bulunuyor. GB anlaşması, gümrükte asimetrisinin yanı sıra karar alma mekanizmalarında da Türkiye'nin aleyhine çalışıyor. Buna göre AB, ticari mevzuatını güncellerken Türkiye'ye danışmıyor; ancak Türkiye, GB gereği yeni kuralları (Yeşil Mutabakat, dijital vergiler vb.) uygulamak zorunda kalıyor. Türk malları Avrupa'da serbest dolaşabilirken, o malları taşıyan kamyonlar kotalara, iş insanları ise vize duvarına takılıyor. Bu durum, lojistik maliyetlerini artırarak Türk ürünlerinin rekabet gücünü kırıyor. Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın geçtiğimiz günlerde bir kez daha vurguladığı "GB'nin modernizasyonu" talebi, Ankara'nın öncelikli gündemi. Türkiye, anlaşmanın tarım, hizmetler ve e-ticareti de kapsayacak şekilde genişletilmesini ve asimetrisinin giderilmesini istiyor. GB'nin güncellenmesiyle, AB ile üçüncü ülkeler arasında imzalanan serbest ticaret anlaşmalarına Türkiye'nin doğrudan dahil olmasının da gündeme gelmesi bekleniyor.

İSO BAŞKANI BAHÇIVAN:

Gümrük Birliği, sanayi için mevcut hâliyle bir pranga

■ İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, Gümrük Birliği'nin tüm alanlarıyla yeni baştan gözden geçirilmesi gerektiğini belirtti. Bahçivan İSO'nun ocak ayı olağan toplantısında yaptığı konuşmada ihracatçı sanayicileri yakından ilgilendiren Gümrük Birliği'ne dikkati çekerek "Avrupa Birliği'ne (AB) tam üyeliğimiz kısa vadede mümkün görünmüyorsa, o zaman artık Gümrük Birliği'ni tüm alanlarıyla yeni baştan gözden geçirmemiz gerekiyor. Kendi aramızda karşılıklı dertlenmek yerine, Gümrük Birliği'ni komple ele alıp bu süreçte güncellenen durumları, fırsatları ve riskleri birlikte değerlendireceğimiz, her sektörün kendisine göre durum analizini yapacağı ve buna göre şekillenecek yeni bir Gümrük Birliği çalışmasına

ihtiyacımız var. Sanayimiz için artık bir pranga hâline gelen Gümrük Birliği'nin komple yenilenmesi ihtiyacının daha fazla ertelenmemesi gerektiğini bir kere daha önemle vurgulamak istiyorum" ifadelerini kullandı.

Ülke ihracatı açısından en önemli

parametrenin kilit pazarları oluşturan ülkelerdeki genel talep şartları olduğuna değinen Bahçivan "Türk sanayisinin hem ürün hem de pazar çeşitliliği açısından güçlü bir pozisyona sahip olması ciddi bir avantaj oluşturuyor. Küresel talep şartlarındaki dalgalanmalara karşı bu tamponlarımızı daha da güçlendirmek zorundayız. Bizi çevreleyen risklere karşı korunmanın da fırsatları değerlendirmenin de yolu, kendi sorun ve kırılganlıklarımıza çözüm üretmekten ve ekonomik temellerimizi güçlendirmekten geçiyor" dedi.

Erdal Bahçivan

İFM'nin kapasitesini %40 artıracak yatırım

İstanbul Fuar Merkezi'nin (İFM) kapasitesini yüzde 40 artıracak yeni salonun temeli atıldı. 11 fuar salonu ile faaliyet gösteren İFM'nin yeni yatırımla birlikte 140 bin metrekare büyüklüğe ulaşacağını belirten İTO Şekib Avdagiç, "Avrupa'da yapılan önemli ilave fuar yatırımının temelini attık. İFM bölgenin en etkili fuar alanı olmaya aday" dedi.

İstanbul Fuar Merkezi'nde (İFM) ilave fuar yatırımının temeli atıldı. İFM'de iki katlı, toplam 40 bin metrekarelik yeni bir fuar alanı için inşaat çalışmasına başladıklarını belirten **İstanbul Ticaret Odası (İTO)** Başkanı ve İstanbul Dünya Ticaret Merkezi (İDTM) Başkan Vekili **Şekib Avdagiç**, yeni salon inşaatı tamamlandığında kapasitesinin yüzde 40 artacağını, İFM'nin bölgenin en etkili fuar alanı olmaya doğru emin adımlarla ilerlediğini açıkladı.

FUARCILIKTA İSTANBUL ÖNE ÇIKACAK

İDTM bünyesinde 11 fuar salonu ile faaliyet gösteren İstanbul Fuar Merkezi'nin, yapılan kapsamlı altyapı ve teknoloji yatırımlarıyla Avrupa'nın da önde gelen fuar merkezleri arasına girmeyi başardığını belirten Avdagiç, şunları kaydetti: "Salonlarımızın tamamının işletmesini üstlenmemizin ve salonlarımızın tapusunu almamızın ardından,

18 yıl sonra bir ilave fuar salonu inşaatını başlattık. Bu projeye, genişlememizin birinci etabını tamamlayarak, toplam fuar alanımızı 140 bin metrekareye yükselteceğiz. Avrupa'da yapılan en önemli ilave fuar yatırımının temelini attık. Genişleme projesiyle İstanbul'u dünya fuarcılığının öne çıkan merkezlerinden biri haline getirme yolunda stratejik bir eşiği geçeceğiz."

5G ALT YAPISI VE YAYA KÖPRÜSÜ KURDUK

2025'te Türkiye'de fuar sektöründe ilk kez özel 5G altyapısını devreye aldıklarını belirten Avdagiç, "Private 5G ile İFM'nin dijital altyapısını Avrupa'daki lider fuar merkezlerinin önüne taşıyarak küresel arenadaki gücünü sağlamlaştırdık. Ziyaretçiler için Ayamama Deresi üzerinde İFM Köprüsü inşa ettik. Böylece E-5 Metrobüs hattı ile İFM arasındaki yaya erişimini kolaylaştırdık" bilgisini verdi. ► **EKONOMİ SERVİSİ** / İSTANBUL

İTO Başkanı ve İDTM Başkan Vekili Şekib Avdagiç, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda; **Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)** Başkanı **Rifat Hisarcıklıoğlu** ve **İDTM Yönetim Kurulu üyeleriyle birlikte İstanbul Fuar Merkezi'nde yapımı süren yeni salon inşaatını yerinde gezerek projenin son durumu hakkında bilgi aldığını duyurdu.**

Gümrük Birliği riskimiz artıyor

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı **Şekib Avdagiç**, AB'nin Güney Ortak Pazarı (MERCOSUR) ve Hindistan ile sonuçlandırıldığı serbest ticaret anlaşmalarının, Türkiye'nin AB ile Gümrük Birliği anlaşmasını hızla güncellemesi gerektiğini bildirdi. Avdagiç, AB'nin Türkiye'nin en önemli ticaret partneri olduğunu belirtti. Avdagiç, şu çağrıda bulundu: "AB'nin MERCOSUR ve Hindistan ile sonuçlandırıldığı serbest ticaret anlaşmaları

Erdal Bahçıvan

Türkiye'nin Gümrük Birliği anlaşmasını hızla güncellemesi gerektiğini bir kez daha gösterdi. Bu serbest ticaret anlaşmalarından yana yaşadığımız olumsuzlukların ve risklerin giderilmesi için, bir an evvel tedbir alınması yararlı olacaktır."

SANAYİMİZ İÇİN PRANGA

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin ocak ayı olağan toplantısında konuşan **İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan** da Gümrük Birliği'nin tüm alanlarıyla yeni

baştan gözden geçirilmesi gerektiğini vurguladı. Bahçıvan, "Kendi aramızda karşılıklı dertlenmek yerine; Gümrük Birliği'ni komple ele alıp bu süreçte güncellenen durumları, fırsatları ve riskleri birlikte değerlendireceğimiz, her sektörün kendisine göre durum analizini yapacağı ve buna göre şekillenecek yeni bir Gümrük Birliği çalışmasına ihtiyacımız var. **Sanayimiz** için artık bir pranga haline gelen Gümrük Birliği'nin komple yenilenmesi ihtiyacının daha fazla ertelenmemesi gerektiğini önemle vurgulamak istiyorum" dedi.

GÜMRÜK BİRLİĞİ SANAYİMİZ İÇİN MEVCUT HALİYLE BİR PRANGA

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Bahçivan, “Yeni bir Gümrük Birliği çalışmasına ihtiyacımız var. **Sanayimiz** için artık bir pranga haline gelen Gümrük Birliği’nin komple yenilenmesi ihtiyacının daha fazla ertelenmemesi gerektiğini bir kere daha önemle vurgulamak istiyorum” dedi

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisinin ocak ayı olağan toplantısı “Küresel Görünüm ve 2026’da **Sanayimizi** Bekleyen Riskler-Fırsatlar” ana gündemi ile Odakule Fazıl Zoru Meclis Salonu’nda gerçekleştirildi. **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**’ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıda, Ekonomi Gazetesi Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Güldag moderatörlüğünde Ekonomi Yazarı ve BloombergHT Yorumcusu Abdurrahman Yıldırım, **İSO** Danışmanı, BESFİN Danışmanlık CEO’su Ferda Besli ile Uludağ Üniversitesi İktisat Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Derya Hekim’in katıldığı panelde ana gündem maddesi ele alındı.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, açılış konuşmasında ihracatçı **sanayicileri** yakından ilgilendiren Gümrük Birliği’ne dikkat çekti. “Avrupa Birliği’ne tam üyelğimiz kısa vadede mümkün görünmüyorsa; o zaman artık Gümrük Birliğini tüm alanlarıyla yeni baştan gözden geçirmemiz gerekiyor. Kendi aramızda karşılıklı dertlenmek yerine; Gümrük Birliği’ni komple ele alıp bu süreçte güncellenen durumları, fırsatları ve riskleri birlikte değerlendireceğiz, her sektörün kendisine göre durum analizini yapacağı ve buna göre şekillenecek yeni bir Gümrük

Birliği çalışmasına ihtiyacımız var” diyen Bahçivan, şöyle konuştu: “Son zamanlarda AB tarafından yeni bir **sanayi** stratejisi olarak gündeme gelen ve bir slogan, bir plan olarak değerlendirilen Made in Europe’u bu çerçevede değerlendirmeliyiz. Örneğin şu anda Türkiye AB ülkesi değil ama Gümrük Birliğinde. Bu durumda Made in Europe’dan sektörlerimiz ne şekilde etkilenecek, bunun değerlendirilmesi nasıl yapılacak? Yine 30 yıl önce dünyanın gündeminde olmayan ama bugün en çok konuştuğumuz Yeşil Dönüşüm ve Sınırdaki Karbon Düzenlemesi ele alınması gereken konular arasında. STA’lar bizi en çok rahatsız eden konulardan biri. AB üyesi olmadığımız için AB’nin imzaladığı STA’lardan ne-

gatif yönde etkileniyoruz ve bu nedenle birçok ülkeyle aramızda ticaret dengesizliklerimiz var. Bütün bu nedenlerden dolayı, bunların hepsini ele alan, **sanayimiz** için artık bir pranga haline gelen Gümrük Birliği’nin komple yenilenmesi ihtiyacının daha fazla ertelenmemesi gerektiğini bir kere daha önemle vurgulamak istiyorum. AB’nin Güney Amerika ortak pazarı MERCOSUR ile yaptığı yeni STA ve Hindistan ile imzalanan STA da önemli bir gelişme.”

ÜRÜN VE PAZAR ÇEŞİTLİLİĞİMİZ CİDDİ AVANTAJ

Ülke ihracatı açısından en önemli parametrenin kilit pazarlarımızı oluşturan ülkelerdeki ge-

nel talep koşulları olduğuna değinen Bahçivan “Türk **sanayisinin** hem ürün hem de pazar çeşitliliği açısından güçlü bir pozisyona sahip olması ciddi bir avantaj oluşturuyor. Küresel talep koşullarındaki dalgalanmalara karşı bu tamponlarımızı daha da güçlendirmek zorundayız. Bizi çevreleyen risklere karşı korunmanın da fırsatları değerlendirmenin de yolu, kendi sorun ve kırılganlıklarımıza çözüm üretmekten ve ekonomik temellerimizi güçlendirmekten geçiyor” dedi. Bu çerçeveden ekonomiye bakıldığında, 2023 ortalarında başlayan makro-finance istikrarı yeniden sağlamaya dönük politikaların meyvelerini vermeye başladığını gördüklerini söyleyen Bahçivan, sözlerini şöyle sürdürdü: “Enflasyon, çok olağanüstü gelişmeler olmazsa bu yılın sonlarında yüzde 20’ye doğru düşüşünü sürdürecektir. Cari açığımız gayet sürdürülebilir seviyelerde. Bununla birlikte, uluslararası sermaye akımlarından halen yeterince yararlanamıyoruz.”

Bu yılın bir reform yılı olması önüne de değinen Bahçivan, “Makro-finance istikrar zeminine ayaklarımızı sağlam şekilde basarak, bu sert küresel iklimde yapısal eksikliklerimizi hızlı şekilde tamamlamak durumundayız” diye konuştu.

İSO BAŞKANI ERDAL BAHÇIVAN:

GB **sanayimiz** için bir pranga haline geldi

YENER KARADENİZ/İSTANBUL

Türkiye'nin en büyük ticaret partneri Avrupa Birliği'nin (AB) üçüncü ülkeler ile imzaladığı Serbest Ticaret Anlaşmaları'na (STA) son olarak Hindistan eklendi. Türkiye, AB üyesi olmadığı için AB'nin imzaladığı STA'lar- dan negatif yönde etkilendiğini ve bundan çok rahatsız olduk- larını söyleyen İstanbul **Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan**, "Bu nedenle birçok ülkeyle aramızda ticaret dengesizlikleri- rimiz var. Bütün bu nedenlerden dolayı, bunların hepsini ele alan, **sanayimiz** için artık bir pranga haline gelen Gümrük Birliği'nin komple yenilenmesi ihtiyacının daha fazla ertelenmemesi gerektiğini bir kere daha önemle vurgulamak istiyorum" dedi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisinin ocak ayı olağan toplantısı "Küresel Görünüm ve 2026'da **Sanayimizi** Bekleyen Riskler-Fırsatlar" ana gündemi ile Odakule Fazıl Zorlu Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi. **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıda, Ekonomi Gazetesi Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Gündoğdu moderatörlüğünde Ekonomi Yazarı ve Bloomberg HT Yorumcusu Abdurrahman Yıldırım, **İSO** Danışmanı, BESFİN Danışmanlık CEO'su Ferda Besli ile Uludağ Üniversitesi İktisat Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Derya Hekim'in katıldığı panelde ana gündem maddesi ele alındı.

Kurallara dayalı sistem değişti

Bahçivan, toplantının açılışında yaptığı konuşmada Davos Zirvesi'nde verilen mesajların küresel düzende köklü bir kırılmaya işaret ettiğini belirterek, kurallara

"Made in Europe da dikkat edilmeli"

Bahçivan, yine son zamanlarda AB tarafında yeni bir **sanayi** stratejisi olarak gündeme gelen ve bir slogan, bir plan olarak değerlendirilen Made in Europe'un da bu çerçevede değerlendirilmesi gerektiğini vurgulayarak, "Örneğin şu anda Türkiye AB ülkesi değil ama Gümrük Birliğinde. Bu durumda Made in Europe'dan sektörlerimiz ne şekilde etkilenecek, bunun değerlendirilmesi nasıl yapılacak? Yine 30 yıl önce dünyanın gündeminde olmayan ama bugün en çok konuştuğumuz Yeşil Dönüşüm ve Sınırda Karbon Düzenlemesi ele alınması gereken konular arasında" şeklinde konuştu.

dayalı uluslararası sistemin yerini güç odaklı ve kural dışı bir yapının almaya başladığını söyledi. Dünya Ekonomik Forumu'nun son raporuna da dikkat çeken Bahçivan, jeoekonomik gerilimler, silahlı çatışmalar, iklim kaynaklı afetler, toplumsal kutuplaşma ve su krizinin artık küresel risklerin ilk sıralarında yer aldığını vurguladı. ABD'de yaşanan son olayların da kitlesel göç ve toplumsal fay hatlarının ne kadar derin sonuçlar doğurabildiğini ortaya koyduğunu belirten Bahçivan, 2026'ya ekonominin siyaset, jeopolitik ve küresel egemenlik yarışlarıyla iç içe geçtiği, belirsizlik ve öngörülemezliğin "yeni normal" haline geldiği kaotik bir tabloyla girildiğini söyledi.

Türkiye - AB ticaret ilişkilerinde arafta kalan bir tablo var

Erdal Bahçivan, şöyle devam etti: "Avrupa Birliğine tam üyeliğimiz kısa vadede mümkün görünmüyorsa; o zaman artık Gümrük Birliğini tüm alanlarıyla yeni baştan gözden geçirmemiz gerekiyor. Gümrük Birliği ile ilgili her bir konu gündeme geldiğinde Türkiye - Avrupa Birliği ticaret ilişkilerinde arafta kalan bir tablo var. Kendi aramızda karşılıklı dertlenmek yerine, Gümrük Birliği'ni komple ele alıp bu süreçte güncellenen durumları, fırsatları ve riskleri birlikte değerlendireceğiz, her sektörün kendisine göre durum analizini yapacağı ve buna göre şekillenecek yeni bir Gümrük Birliği çalışmasına ihtiyacımız var. STA'lar bizi en çok rahatsız eden konulardan biri. AB üyesi olmadığımız için AB'nin imzaladığı STA'lardan negatif yönde etkileniyoruz ve bu nedenle birçok ülkeyle aramızda ticaret dengesizliklerimiz var. Bütün bu nedenlerden dolayı, bunların hepsini ele alan, **sanayimiz** için artık bir pranga haline gelen Gümrük Birliği'nin komple

yenilenmesi ihtiyacının daha fazla ertelenmemesi gerektiğini bir kere daha önemle vurgulamak istiyorum. AB'nin Güney Amerika ortak pazarı MERCOSUR ile yaptığı yeni STA ve Hindistan ile imzalanan STA da önemli bir gelişme. Söz konusu anlaşmalar, en büyük ihracat pazarımızda Çin'in yanına yeni büyük rakiplerin eklenmesi anlamına geliyor. Özellikle Brezilya ve Arjantin kaynaklı ürünlerde rekabet baskısının artmasına kesin gözüyle bakılıyor. Sayıları gittikçe çoğalan bölgesel kapsamlı ortaklıkların ticaret ve yatırımlara etkilerini yakından izlemeli, ülkemiz için yaratacağı risk ve fırsatları mutlaka analiz etmeliyiz. Küresel ekonomide oyunun kurallarının hızla değiştiği böylesine çetin bir rekabet ortamına ayak uydurabilmek için üretimde niteliğe ve katma değere odaklanmak çok önemli. Bu yılki yapısal reformlar ve bütçedeki iyileşmeden cesaretle bu konuda **sanayimizi** daha fazla kaynak tahsis edileceğine yönelik umutluyuz" diye konuştu.

Gümrük Birliği Türk sanayisinin prangası oldu!

AB'nin Türkiye'yi açık pazar haline getiren serbest ticaret anlaşmalarına tepkilerini dile getiren iş dünyası temsilcileri, Gümrük Birliği'nin acilen güncellenmesini istiyor

İş dünyası, Avrupa Birliği'nin kendi **sanayi** ve üretim gücünü korumaya yönelik son adımlarında Gümrük Birliği üyesi Türkiye'nin dezavantajlı konuma itilmesine tepkili. Güney Amerika Ortak Pazarı'nın (MERCOSUR) ardından Hindistan ile de serbest ticaret anlaşması imzalayan AB Komisyonu'nun "Made in Europe" çerçevesindeki kısıtlamaya Türkiye'yi de dahil edeceğine ilişkin beklentiler, Türk **sanayicisini** alarma geçirdi. Anlaşmaların yürürlüğe girmesiyle, Türkiye Hindistan ve Güney Amerika

ülkelerinden yaptığı ithalatta vergileri indirmek/sıfırlamak zorunda kalacak; ancak bu ülkelere ihracatında aynı avantajlardan yararlanamayacak ve Türk ürünleri mevcut oranlarla vergilendirilecek. Bugünkü haliyle Türk ihraç ürünleri için dezavantajlı bir durum yaratan Gümrük Birliği'nin radikal şekilde bir an önce güncellenmesi gerektiğini dile getiren iş dünyası temsilcileri, aksi halde üretim üzerindeki risklerin ve dış ticaret dengesizliklerinin daha da artacağı uyarısında bulunuyor. **MERVE YİĞİTCAN/04**

► **Erdal Bahçıvan/İSO Başkanı:** Sanayimiz için artık bir pranga haline gelen Gümrük Birliği'nin komple yenilenmesi ihtiyacının daha fazla ertelenmemesi gerekiyor.
► **Şekib Avdagiç/İTO Başkanı:** Son anlaşmalar, Gümrük Birliği'nin hızla güncellenmesi gerektiğini bir kez daha göstermektedir.
► **Mustafa Gültepe/TİM Başkanı:** Bu koşullarda bizim Hindistan'la fiyat odaklı rekabet etme şansımız yok.
► **Ayhan Zeytinoglu/İKV Başkanı:** Türkiye'nin Gümrük Birliği kazanımları tehlikede. Güncelleme artık büyük aciliyet taşıyor.

Sanayide Gümrük Birliği alarmı kirmızıya döndü

MERVE YİĞİTÇAN

ABD Başkanı Donald Trump'ın ikinci kez göreve gelmesi sonrası jeoekonomik gelişmeler süratle değişirken, Avrupa Birliği'nin (AB) serbest ticaret anlaşmalarında atığa kalkması da küresel ekonomide dengeleri değiştir-meye devam ediyor. Önce Güney Amerika Ortak Pazarı (MERCOSUR) ile STA imzalayan AB, önceki gün de Hindistan ile tarihi anlaşmaya imza attı. Yaklaşık 2 milyarlık bir nüfusu kapsayan anlaşma, her iki tarafın da bugüne kadar sonuçlandırdığı en büyük STA olma özelliğini taşıyor. Yanı sıra AB ile Hindistan arasında bir güvenlik ve savunma ortaklığı anlaşması da imzalandı. Çin rekabeti ile karşı karşıya olan ve ABD ile ilişkileri giderek bozulan AB için dünyanın dördüncü büyük ekonomisi olan Hindistan ile ilişkilerin çok boyutlu olarak geliştirilmesi jeostratejik dengeler açısından büyük önem taşıyor. STA, AB Konseyi'nin onayının ardından imzalanacak ve Avrupa Parlamentosu'nun onayına sunulacak.

Elbette bu anlaşma sadece AB ve Hindistan'ı değil Türkiye'yi de yakından ilgilendiriyor. İş dünyası ise mevcut Gümrük Birliği anlaşması nedeniyle bu STA'ların Türkiye'yi olumsuz etkilemesinden endişe ederken, bir an önce Gümrük Birliği'nin modernizasyonunun şart olduğunu, aksi halde Türkiye'nin dış ticaret ve yatırım ortamının bozulabileceğinden endişe ediyor.

Avdagç: Bir an önce tedbir alınmalı

Konuyu ilişkin açıklama yapan **İstanbul Ticaret Odası (İTO)** Başkanı **Şekit Avdagç**, AB'nin Türkiye'nin en önemli ticaret partneri olduğunu hatırlatarak, "AB'nin MERCOSUR ve Hindistan ile sonuçlandırdığı serbest ticaret anlaşmaları, ülkemizin AB ile Gümrük Birliği anlaşmasını hızla güncellemesi gerektiğini bir kez daha göstermektedir" dedi. Bu anlaşmaların sonuçlarının Türkiye'yi etkileyeceğine işaret eden Avdagç, "Çünkü Gümrük Birliği anlaşmasına göre Türkiye, AB'nin üçüncü ülkelere imzaladığı serbest ticaret anlaşmalarına uymakla yükümlü iken, Türkiye'nin bu üçüncü ülkelere ihracatı aynı şartlara tabi olmuyor. AB'nin üçüncü ülkelere imzaladığı serbest ticaret anlaşmalarından yana yaşadığımız olumsuzlukların ve risklerin giderilmesi için, bir an evvel tedbir alınması yararlı olacaktır. Ticaret Bakanlığı'nın konuyu hassasiyetle ele alıpna ve gerekenleri yapacağına inanıyoruz. Öte yandan, mevcut küresel konjonktürde STA imzaladığımız diğer ülkelerle ithalat-ihracat dengesi göz önüne alınarak STA'ların yeniden müzakeredilmesi ve revize edilmesi gerektiğini düşünüyoruz" ifadelerini kullandı.

AB'nin önce Güney Amerika ülkeleri, hemen ardından da Hindistan ile imzaladığı serbest ticaret anlaşmaları, Türk iş dünyasında endişeleri tırmadı. Gümrük Birliği'nin mevcut haliyle Türkiye'yi AB'nin STA imzaladığı ülkelerin açık pazarı haline getirdiği uyarısında bulunan iş dünyası temsilcileri, Gümrük Birliği'nin güncellenmesi gerektiğini belirtti.

I Gültepe: Hindistan'la fiyat odaklı rekabet etme şansımız yok I

Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe, yaptığı açıklamada Avrupa'nın artık tek bir kaynağa bağımlı kalmak istemediğine dikkat çekerek, "Güney Amerika ile imzalanan MERCOSUR ve Hindistan ile imzalanan STA, AB'nin tedarik haritasını yeniden çizdiğini net bir şekilde gösteriyor" dedi. AB'nin Hindistan STA'sı ile özellikle ucuz **sanayi** üretimini garantiye almaya çalıştığını vurgulayan Gültepe, şu ifadeleri kullandı: "Hindistan'ın ihracatının üçte birini kimyevi maddeler, onda birini ise elektrik ve elektronik sektörü oluşturuyor.

Savunma ve havacılık, otomotiv endüstrisi de öne çıkan diğer sektörler. Dolayısıyla, AB sadece kimyevi maddelerde değil, yüksek teknoloji ihracatını da olumsuz etkileyebilecek bir ülke ile STA imzaladı. Hindistan halen Asya'nın en rekabetçi ülkelerinden biri olması sebebiyle hazır giyim, tekstil gibi emek yoğun sektörlerimizin AB'ye ihracatında kayıp yaşayabiliriz. Bu koşullarda bizim Hindistan'la fiyat odaklı rekabet etme şansımız yok. En basiti Hindistan'da asgari ücret bizim paramızla 9 bin 500 lira civarında seyrederken, bizde rakam bunun 3 katına yakın. Kısa vadede,

Avrupalı alıcılar bu maliyet farkını bize karşı koşu olarak kullanacak. Eğer biz rekabetçiliğimizi iyileştirip, lojistik hızımız ve üretim esnekliğimizi öne çıkarabilirsek avantaja dönüştürebileceğimiz birçok fırsat olabilir. Biz yenilenebilir enerjide ve yeşil dönüşümde çok öndeiz. Sınırda karbon vergisi geldiğinde, diğer mallar ekstra vergilerle karşılaşacak. Türk mali avantajı hale gelecek. Devletimizden beklentimiz, yeşil dönüşüm desteklerini artırması ve çeşitlendirmesi. Bu avantajımızın önümüzdeki dönemde daha da perçinleneceğine inanıyoruz."

I AB: Hintli öğrenci, araştırmacı ve nitelikli işgücüne dolaşım kolaylığı getirdi I

"**Aday ülke**" ve Gümrük Birliği üyesi Türkiye'ye örtülü vize serbest dolaşım ambargosu uygulayan Avrupa Birliği, Hindistan'a bu alanda ayrıcalık da tanıdı. Taraflar arasında STA dışında imzalanan bir başka anlaşmayla da Hintli öğrencilerin, profesyonellerin ve nitelikli

işgücünün AB ülkelerine girişi ve birlik içinde dolaşımına kolaylık getiriliyor. İmzalanan mobilite anlaşması kapsamında "AB, Hintli öğrenciler için kota sınırı olmaksızın dolaşımı taahhüt ediyor." Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, konuyu ilişkin açıklamasında,

"Mobilite anlaşmasını imzalayarak öğrencilerin ve araştırmacıların dolaşımını kolaylaştıracağız. Bu mekanizma, üye ülkelerin ihtiyacı ve politikalarıyla tam uyum içinde, Avrupa'ya gelecek Hintli yetenekleri destekleyecek tek duraklı bir merkez olacak" ifadelerini kullandı.

Zeytinoglu: Kritik sektörlerde pazarımız daralabilir

İktisadi Kalkınma Vakfı (IKV) Başkanı Ayhan Zeytinoglu da yaptığı açıklamada anlaşmanın Türkiye'nin Gümrük Birliği kazanımları açısından olumsuz sonuçları olacağını belirterek, MERCOSUR Anlaşması'nın ardından, Hindistan ile sonuçlandırılan bu STA ile Türkiye'nin AB pazarındaki avantajlarının büyük ölçüde zedeleneyeceği uyarısında bulundu. Hindistan'ın 773 milyar dolarlık ihracat ile dünyanın onuncu büyük ihracatçısı konumunda olduğunu hatırlatan Zeytinoglu, "AB ve Hindistan halen 180 milyar Euro'nun üzerinde mal ve hizmet ticareti yapıyor. AB, Hindistan'ın en büyük ticaret partneri iken, Hindistan AB'nin 9'uncu büyük ticaret ortağı. Son 10 yılda iki taraf arasındaki mal ticareti yüzde 90 oranında artmış durumda ve yeni STA bu ticareti daha da arttıracak. Hindistan'ın gümrük indirimlerinden faydalanarak AB pazarına ihracatını arttırması makine, otomotiv, kimya, tekstil gibi Türkiye açısından kritik sektörlerde Türkiye için rekabeti arttıracak ve pazar payında azalmaya yol açacak".

"Hindistan Türkiye'ye kıyasla daha cazip olacak"

Anlaşmanın henüz imzalanmadığını, tarafların parlamentolarında onay süreçleri olduğunu söyleyen Zeytinoglu, "Bu süre içinde Türkiye de Gümrük Birliği'ndeki dengesizliğin düzeltilmesi için çabalarını arttırmalı. Artık güncelleme konusunu büyük aciliyet taşıyor. Türkiye'nin AB STA'larına eş zamanlı dahil edilmesi, hizmetler,

tarım ve kamu alımlarının kapsama alınması gerekiyor. Bu olmadan Türkiye her yeni AB STA'sında yapısal kayıp yaşamaya devam eder. Gümrük birliği güncellenmeden AB'nin küresel ticaret ağına genişlemesi, Türkiye için sistematik bir dezavantaj üretir" ifadelerini kullandı.

Türkiye'nin Gümrük Birliği sebebiyle Hindistan kökenli ürünlere gümrük vergilerini düşürmek durumunda olduğunu, ancak STA tarafı olmadı için Hindistan pazarına otomatik ve eşdeğer erişimi olmayacağını vurgulayan Zeytinoglu, şöyle devam etti: "AB'den gelen Hindistan orijinali ürünlere ek vergi uygulaması olabilir. Ancak bu da Gümrük Birliği'ne aykırı olur. Türkiye için ticaret sapsması ve rekabet dezavantajı yaratır. Özellikle tekstil ve hazır giyim, otomotiv yan **kimya**, kimyasallar ve ilaç, makine ve elektrikli ekipmanlar olumsuz etkilenir. Türkiye'nin tabi coğrafi yakınlık avantajı bulunuyor. Ama özellikle demiryolu bağlantılarını güçlendirilmezse, karayolu taşımacılığındaki kota ve diğer engeller aşılmazsa, navlun fiyatı düşmezse bunun da pek önemi kalmıyor. Düşük maliyetli üretim ve ölçek ekonomisi ile Hindistan AB pazarına imtiyazlı erişim sağlayacak. Alternatif tedarik merkezi olarak öne çıkacak. AB'nin Türkiye'ye olan bağımlılığı azalacak ve Gümrük Birliği'nin yarattığı ayrıcalıklı konum önemini kaybedecek. Hizmet ticareti, yatırımların korunma anlaşması, ticaret ve teknoloji konseyi ile Hindistan, AB sermayesi ve teknoloji için Türkiye'ye kıyasla daha cazip bir üretim ve hizmet

üssü haline gelebilir. Doğrudan yabancı yatırımlar, tedarik ağları Hindistan'a göç edebilir."

İkili ticaretin yüzde 100'e yakını için tarifeler sağlanacak

IKV Başkanı Ayhan Zeytinoglu, yeni anlaşmanın içeriği ile ilgili şunları paylaştı: "AB, Hindistan'dan ithal edilen ürünlerin yüzde 90'ı için tarifeleri sıfırlayacak. İkili ticaretin yüzde 100'e yakını için tarifeler tavizleri sağlanmış olacak. Hindistan'ın AB'ye ihrac ettiği deniz ürünleri, kimyasallar, plastik ve kauçuk, deri ve ayakkabı, tekstil, hazır giyim, baz metaller, yarı değerli taşlar ve mücevher gibi ürünlerde tarifeler sıfırlanacak. Otomobillere uygulanan tarifeler kademeli olarak yüzde 10'a düşürülecek. Yıllık 250 bin araçlık kota uygulanacak. Otomobil parçalarında ise beş ila on yıl içinde tamamen kaldırılacak. Makinalarda yüzde 44'e, kimyasallarda yüzde 22'ye ve ilaçlarda yüzde 11'e varan gümrük vergileri de büyük ölçüde ortadan kalkacak. Hindistan, AB'den ithal ettiği ürünlerin yüzde 30'u için tarifeleri hemen sıfırlayacak. AB'nin ihrac ettiği ürünlerin yüzde 90'ı için tarifeler bitecek veya önemli ölçüde indirilecek. AB'ye çekik ihracatında SKDM kurallarına uyum için Hindistan'a maddi ve teknik destek sağlayacak. AB, 144 hizmet sektörünü Hindistan'a açarken, Hindistan da mali hizmetler, denizcilik ve Telekom dahil olmak üzere 102 alt sektörü açacak. Hassas Avrupa tarım sektörleri olan şeker eti, tavuk eti, süt ürünleri, piring ve şeker gibi ürünler anlaşma kapsamında serbestleştirme dışında tutuldu."

İSO Başkanı Bahçivan, finansal istikrarı asıl ihtiyaçlar için zemin gördüklerini belirtti:

2026 reform yılı olmalı

Reform ajandasının ilk sırasında, “**Sanayide** yapısal dönüşümü ödüllendiren kaynak tahsis mekanizması olmalı” diyen Bahçivan, **Gümrük Birliği’nin** de yenilenmesini istedi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erda Bahçivan**, 2026’ya ekonominin siyasetle, jeopolitik ve küresel egemenlik yarışıyla iç içe geçtiği kaotik bir dünya tablosuyla girdiklerini anımsattı.

Dün “Küresel Görünüm ve 2026’da **Sanayimizi** Bekleyen Riskler-Fırsatlar” ana gündemiyle toplanan **İSO** Meclisi’nde konuşan, yüksek belirsizlik ve öngörülemezliğin “yeni normal” haline geldiğini vurgulayan Bahçivan, bu noktada Türkiye’de son dönemde atılan adımların önemine dikkat çekti. “Makro-finansal istikrarı yeniden tesis ediyoruz. Ancak bunu tek başına bir amaç olarak göremeyiz. Finansal istikrarı, ekonominin asıl ihtiyaçlarına cevap verecek reformları hayata geçirirken ayağımızı bastığımız sağlam zemin olarak görmek

İstihdam maliyetine geçici destek istedi

ANKARA Sanayi Odası (ASO) Yönetim Kurulu Başkanı Seyit Ardıç, ülke **sanayicisi** ve ihracatçısına sağlanacak desteklerin önemli olduğunu belirterek “Emek yoğun sektörlerde, istihdamı ve ihracatı koruma şartıyla geçici bir istihdam maliyeti desteği sağlanmalıdır” dedi. Dün **ASO** Meclisi’nde konuşan Ardıç, Hazine ve Maliye Bakanlığı koordinasyonunda Kredi Garanti Fonu’nun üst limitlerinin de imalat **sanayisini** destekleyecek şekilde artırılması gerektiğini ifade etti.

durumundayız” diyen Bahçivan, 2026’nın bir reform yılı olmasını istedi. Bahçivan şöyle devam etti: “Yapısal eksikliklerimizi hızlı şekilde tamamlamak durumundayız. Söz konusu eksikliklerin başında teknoloji açığımız geliyor. Savunma **sanayisinde** önemli bir trend yakaladık, bununla gurur duyuyoruz. Ancak sektörlerin genelinde bununla aynı hızla bir iyileşme de görmüyoruz. En öncelikli meselelerimizden biri,

bu asimetriyi ortadan kaldırarak ülkemizde verimliliği ve yapısal dönüşümü **sanayinin** tabanına yaymaktır. Dolayısıyla, ülkemizin yapısal reform ajandasının ilk sırasında, **sanayide** yapısal dönüşümü ve verimlilik artışını ödüllendiren bir kaynak tahsis mekanizması olmalıdır.”

Prangaya dönüştü

Ayrıca ihracatçı **sanayicileri** yakından ilgilendiren Gümrük

Birliği’nin geldiği noktayı da değerlendiren Bahçivan, şu çağırışı yaptı: “Avrupa Birliği’ne tam üyeliğimiz kısa vadede mümkün görünmüyorsa o zaman artık Gümrük Birliği’ni tüm alanlarıyla yeni baştan gözden geçirmemiz gerekiyor. Kendi aramızda karşılıklı dertlenmek yerine, bu konuda çalışmaya ihtiyacımız var. Çünkü Gümrük Birliği, **sanayimiz** için mevcut haliyle bir pranga.”

● Ekonomi Servisi

'Mevcut Gümrük Birliği sanayimiz için bir pranga'

ISO Başkanı Bahçivan, Gümrük Birliği'nin güncellenmesi gerektiğini, yüksek belirsizliğin "yeni normal" haline geldiğini belirterek, **sanayinin** rekabet gücü için yapısal reform, teknoloji yatırımı ve verimlilik artışı çağrısı yaptı.

EKONOMİ SERVİSİ

İstanbul Sanayi Odası (ISO) Meclisinin ocak ayı olağan toplantısı "Küresel Görünüm ve 2026'da Sanayimizi Bekleyen Riskler-Fırsatlar" ana gündemi ile Odakule Fazıl Zobu Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi. **ISO Meclisi**'nin ocak ayı toplantısında konuşan **ISO Başkanı Erdal Bahçivan**, Gümrük Birliği'nin güncellenmesi gerektiğini vurgulayarak yüksek belirsizliğin "yeni normal" haline geldiğini söyledi.

Bahçivan, açılış konuşmasında ihracatçı **sanayicileri** Meclisinin ocak ayı olağan toplantısı "Küresel Görünüm ve 2026'da Sanayimizi Bekleyen Riskler-Fırsatlar" ana gündemi ile Odakule Fazıl Zobu Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi. **ISO Meclisi**'nin ocak ayı toplantısında konuşan **ISO Başkanı Erdal Bahçivan**, Gümrük Birliği'nin güncellenmesi gerektiğini vurgulayarak yüksek belirsizliğin "yeni normal" haline geldiğini söyledi.

gündeme gelen ve bir slogan, bir plan olarak değerlendirilen Made in Europe'u bu çerçevede değerlendirmeliyiz. Örneğin şu anda Türkiye AB ülkesi değil ama Gümrük Birliğinde. Bu durumda Made in Europe'dan sektörlerimiz ne şekilde etkilenecek, bunun değerlendirmesi nasıl yapılacak? Yine 30 yıl önce dünyanın gündeminde olmayan ama bugün en çok konuştuğumuz Yeşil Dönüşüm ve Sınırdaki Karbon Düzenlemesi ele alınması gereken konular arasında. STA'lar bizi en çok rahatsız eden konulardan biri. AB üyesi olmadığımız için AB'nin imzaladığı STA'lardan negatif yönde etkileneyoruz ve bu nedenle birçok ülkeyle aramızda ticaret dengesizliklerimiz var. Bütün bu nedenlerden dolayı,

bunların hepsini ele alan, **sanayimiz** için artık bir pranga haline gelen Gümrük Birliği'nin komple yenilenmesi ihtiyacının daha fazla ertelenmesi gerektiğini bir kere daha önemle vurgulamak istiyorum. AB'nin Güney Amerika ortak pazarı MERCOSUR ile yaptığı yeni STA ve Hindistan ile imzalanan STA da önemli bir gelişme. Söz konusu anlaşmalar, en büyük ihracat pazarımızda Çin'in yanına yeni büyük rakiplerin eklenmesi anlamına geliyor. Özellikle Brezilya ve Arjantin kaynaklı ürünlerde rekabet baskısının artmasına kesin gözüyle bakılıyor. Sayıları gittikçe çoğalan bölgesel kapsamlı ortaklıkların ticaret ve yatırımlara etkilerini yakından izlemeli, ülkemiz için yaratacağı risk ve fırsat-

'Bu yılın bir reform yılı olması önemli'

BAHÇIVAN, bu yılın bir reform yılı olmasının önemine değinerek, "Makro-finance istikrar zeminine ayağımızı sağlam şekilde basarak, bu sert küresel iklimde yapısal eksikliklerimizi hızlı şekilde tamamlamak durumundayız. Söz konusu eksikliklerin başında teknoloji açığımız geliyor. Savunma **sanayinde** önemli bir trend yakaladık, bununla gurur duyuyoruz. Ancak sektörlerin genelinde bununla aynı hızda bir iyileşme de görmüyoruz. Dolayısıyla, ülkemizin yapısal reform ajandasının ilk sırasında, **sanayide** yapısal dönüşümü ve verimlilik artışını ödüllendiren bir kaynak tahsis mekanizması olmalıdır" dedi.

ları mutlaka analiz etmeliyiz. Küresel ekonomide oyunun kurallarının hızla değiştiği böylesine çetin bir rekabet ortamına ayak uydurabilmek için üretimde niteliğe ve katma değere odaklanmak çok önemli. Bu yılki yapısal reformlar ve bütçedeki iyileşmeden cesaretle bu konuda **sanayimize** daha fazla kaynak tahsis edileceğine yönelik umutluyuz."

Bahçivan, konuşmasının da 2026 yılına ekonominin siyasetle, jeopolitikle ve küresel egemenlik yarışıyla iç içe geçtiği kaotik bir dünya tablosu içerisinde girdiğimize de dikkat çekti. Dünyamızın köklü bir dönüşümden geçtiği, bir anlamda "oyunun kurallarının" yeniden yazılmaya çalışıldığı bir dönemde, yük-

sek belirsizlik ve öngörülemezliğin "yeni normal" haline geldiğine dikkat çeken **ISO Başkanı**, "Jeopolitik gerilimlerin olumsuz etkileri, finansal piyasaların yanı sıra tedarik zincirleri ve emtia fiyatları gibi pek çok farklı kanal üzerinden de kendini gösteriyor. Bu riskler hiç kuşkusuz, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye için de son derece önemli. Zira bizler oldukça zor bir coğrafyada üretim ve ticaret yapıyoruz. Ukrayna, İran ve Suriye başta olmak üzere etrafımızda derin fay hatları var ve maalesef her an yeni çatışma potansiyeli barındıran gelişmeler yaşanıyor. Bölgemizde kalıcı bir istikrarın sağlanabileceğine dönük iyimserlik henüz ne yazık ki yeterince güçlü değil" dedi.

İhracatının yüzde 60'a yakını AB'ye yapan Türkiye için zor dönem kapıda

Avrupa'ya ihracatta alarm zilleri çalıyor

Latin Amerika ve Hindistan ile anlaşma imzalayan AB alternatif pazarlara yöneldi. Bu durum Türkiye'nin Gümrük Birliği kazanımlarına darbe vuruyor

İLKAY AKKAYA

TÜRKİYE'nin en büyük ticaret partneri olan Avrupa başka pazarlara yönelmeye başladı. Hindistan ile AB arasında imzalanan serbest ticaret anlaşması (STA), Türkiye'nin Gümrük Birliği kazanımlarını tehlikeye soktu. Anlaşma, Türkiye'nin AB pazarındaki rekabet gücünü özellikle otomotiv, **sanayi**, çelik ve tarım sektörlerinde zorlayabilir. Hindistan'ın yeni STA ile AB pazarına birçok üründe daha düşük maliyet ve gümrük avantajıyla girmesi, AB'ye yıllık 116 milyar 987 milyon dolarlık ihracat yapan, buna karşılık 115 milyar 735 milyon dolarlık ithalat gerçekleştiren Türkiye açısından ciddi bir rekabet baskısı yaratacak. Türkiye'nin AB'ye ihracatında Almanya, İtalya ve Fransa ilk üç sırada yer alırken, söz konusu anlaşmanın bu pazarlardaki dengeyi Türk ihracatçıları aleyhine bozabileceği değerlendiriliyor. İş dünyası, Gümrük Birliği'nin acilen güncellenmesini istiyor.

REKABETÇİ OLMALIYIZ

Türkiye İhracatçıları (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe, bu anlaşmalarla AB'nin tedarik haritasını yeniden çizdiğini anlatarak "Avrupa artık tek bir kaynağa bağımlı kalmak istemiyor. Mercosur ile gıda ve hammaddeyi, Hindistan ile ucuz **sanayi** üretimini garantiye almaya çalışıyorlar" dedi. AB'nin bu hamlelerle Türkiye'ye mesaj verdiğini kaydeden Gültepe, "Bize diyor-

232.7 milyar dolar
Türkiye'nin Avrupa Birliği ile toplam ticaret hacmi 232 milyar 722 milyon dolar.

116.9 milyar dolar
2025 verilerine göre, Türkiye'nin AB'ye ihracatı 116 milyar 987 milyon dolar.

115.7 milyar dolar
2025 verilerine göre, Türkiye'nin AB'den ithalatı 115 milyar 735 milyon dolar.

Mustafa Gültepe

Ayhan Zeytinoglu

lar ki; 'Türkiye, sen benim için önemlisin ama vazgeçilmez değilsin. Alternatiflerini hazırlıyorum.' Bizim rekabet kaslarımızı yeniden güçlendirmemiz gerekiyor. Sadece 'yakınız' diye mal satma devri bitti. Rekabetçi fiyatlarla üretim yapabilmeliyiz" diye konuştu. Gültepe, Hindistan anlaşmasının Türkiye'nin sadece kimyevi maddeler değil, yüksek teknoloji, hazır giyim, tekstil gibi emek yoğun sektörlerin ihracatını da olumsuz etkileyeceğini vurguladı. İktisadi Kalkınma Vakfı Başkanı Ayhan Zeytinoglu da, Türkiye'nin, otomotiv, kimya ve tekstil gibi alanlarda pazar payının daralacağını aktardı.

Gümrük Birliği güncellenmeli

Erdal Bahçivan

GÜMRÜK Birliği'nin yeniden ele alınması gerektiğini belirten **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan**, Türkiye AB üyesi olmadığı için imzaladığı STA'lardan olumsuz etkilendiğini anlatarak, "Made in Europe'u bu çerçevede değerlendirmeliyiz. AB'ye tam üyeliğimiz kısa vadede mümkün görünmüyorsa; o zaman artık Gümrük Birliğini tüm alanlarıyla yeni baştan gözden geçirmemiz gerekiyor. Kendi aramızda karşılıklı dertlenmek yerine; Gümrük Birliği'ni komple ele alıp bu süreçte güncellenen durumları değerlendirmeliyiz. **Sanayimiz** için artık bir pranga haline gelen Gümrük Birliği'nin komple yenilenmesi ihtiyacı var" diye konuştu.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan:

“GÜMRÜK BİRLİĞİ, sanayimiz için mevcut haliyle bir pranga”

Bahçivan: “Gümrük Birliğini tüm alanlarıyla yeni baştan gözden geçirmemiz gerekiyor. Kendi aramızda karşılıklı dertlenmek yerine; Gümrük Birliği’ni komple ele alıp bu süreçte güncellenen durumları, fırsatları ve riskleri birlikte değerlendireceğiz, her sektörün kendisine göre durum

analizini yapacağı ve buna göre şekillenecek yeni bir Gümrük Birliği çalışmasına ihtiyacımız var. **Sanayimiz** için artık bir pranga haline gelen Gümrük Birliği’nin komple yenilenmesi ihtiyacının daha fazla ertelenmemesi gerektiğini bir kere daha önemle vurgulamak istiyorum.”

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisinin ocak ayı olağan toplantısı “Küresel Görünüm ve 2026’da **Sanayimiz** Bekleyen Riskler-Fırsatlar” ana gündemi ile Odakule Fazıl Zübü Meclis Salonu’nda gerçekleştirildi. **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**’ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıda, Ekonomi Gazetesi Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Guldag moderatörlüğünde Ekonomi Yazarı ve BloombergHT Yorumcusu Abdurrahman Yıldırım, **İSO** Danışmanı, BESFİN Danışmanlık CEO’su Ferda Besli ile Uludağ Üniversitesi İktisat Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Derya Hekim’in katıldığı panelde ana gündem maddesi ele alındı.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, açılış konuşmasında ihracatçı **sanayiciler** yakından ilgilendiren Gümrük Birliğine dikkat çekti. “Avrupa Birliğine tam üyelimiz kısa vadede mümkün görünmüyorsa; o zaman artık Gümrük Birliğini tüm alanlarıyla yeni baştan gözden geçirmemiz gerekiyor. Kendi aramızda karşılıklı dertlenmek yerine; Gümrük Birliği’ni komple ele alıp bu süreçte güncellenen durumları, fırsatları ve riskleri birlikte değerlendireceğiz, her sektörün kendisine göre durum analizini yapacağı ve buna göre şekillenecek yeni bir Gümrük Birliği çalışmasına ihtiyacımız var” diyen Bahçivan, şöyle konuştu: “Son zamanlarda AB tarafında yeni bir **sanayi** stratejisi olarak gündeme gelen ve bir slogan, bir plan olarak değerlendirilen Made in Europe’u bu çerçevede değerlendirmeliyiz. Örneğin şu anda Türkiye AB ülkesi değil ama Gümrük Birliğinde. Bu durumda Made in Europe’dan sektörlerimiz ne şekilde etkilenecek, bunun değerlendirilmesi nasıl yapılacak? Yine 30 yıl önce dünyanın gündeminde olmayan ama bugün en çok konuştuğumuz Yeşil Dönüşüm ve Sınırdan Karbon Dö-

zenlemesi ele alınması gereken konular arasında. STA’lar bizi en çok rahatsız eden konulardan biri. AB üyesi olmadığımız için AB’nin imzaladığı STA’lardan negatif yönde etkileniyoruz ve bu nedenle birçok ülkeyle aramızda ticaret dengesizliklerimiz var. Bütün bu nedenlerden dolayı, bunların hepsini ele alan, **sanayimiz** için artık bir pranga haline gelen Gümrük Birliği’nin komple yenilenmesi ihtiyacının daha fazla ertelenmemesi gerektiğini bir kere daha önemle vurgulamak istiyorum. AB’nin Güney Amerika ortak pazarı MERCOSUR ile yaptığı yeni STA ve Hindistan ile imzalanan STA da önemli bir gelişme. Söz konusu anlaşmalar, en büyük ihracat pazarımızda Çin’in yanına yeni büyük rakiplerin eklenmesi anlamına geliyor. Özellikle Brezilya ve Arjantin kaynaklı ürünlerde rekabet baskısının artması kesin gözüyle bakılıyor. Sayılan gittikçe çoğalan bölgesel kapsamlı ortaklıkların ticaret ve yatırımlara etkilerini yakından izlemeli, ülkemiz için yaratacağı risk ve fırsatları mutlaka analiz etmeliyiz. Küresel ekonomide oyunun kurallarının hızla değiştiği böylesine çetin bir rekabet ortamına ayak uydurabilmek için üretimde niteliğe ve katma değere odaklanmak çok önemli. Bu yılki yapısal reformlar ve bütçedeki iyileşmeden cesaretle bu konuda **sanayimize** daha fazla kaynak tahsis edileceğine yönelik umutluyuz.”

YÜKSEK BELİRSİZLİK “YENİ NORMAL” OLDU

Bahçivan, konuşmasında 2026 yılına ekonominin siyasetle, jeopolitik ve küresel egemenlik yarışıyla iç içe geçtiği kaotik bir dünya tablosu içerisinde olduğumuzu da dikkat çekti. Dünyamızın köklü bir dönüşümden geçtiği, bir anlamda “oyunun kurallarının” yeniden yazılmaya çalışıldığı bir dönemde, yüksek belirsizlik ve öngörülemezliğin “yeni normal” haline gel-

diğine dikkat çeken **İSO Başkanı**, “Jeopolitik gerilimlerin olumsuz etkileri, finansal piyasaların yanı sıra tedarik zincirleri ve emtia fiyatları gibi pek çok farklı kanal üzerinden de kendini gösteriyor. Bu riskler hiç kuşkusuz, tüm dünya da olduğu gibi Türkiye için de son derece önemli. Zira bizler oldukça zor bir coğrafyada üretim ve ticaret yapıyoruz. Ukrayna, İran ve Suriye başta olduğu gibi fırsat olduğu derin fay hatları var ve maalesef her an yeni çatışma potansiyeli barındıran gelişmeler yaşanıyor. Bölgemizde kalıcı bir istikrarın sağlanabileceğine dair çok iyimserlik henüz ne yazık ki yeterince güçlü değil. Öte yandan, bu karmaşıklık içerisinde dahi ülkemiz için birçok önemli fırsat olduğunu gördüğümüzden kaçınmamalıyız. Sürekli bir kaosun egemen olduğu günümüz dünyasında Türkiye; jeopolitik konumu, bölgenin geneline göre önemli bir gelişkinliğe ulaşmış ekonomisi ve dengeli dış politika çabalarıyla, komşu ve müttefikleri açısından gittikçe önemli artan bir aktör” değerlendir-

dirmesinde bulundu.

ÜRÜN VE PAZAR ÇEŞİTLİLİĞİMİZ CİDDİ AVANTAJ

Ülke ihracatı açısından en önemli parametrenin kilit pazarlarımızı oluşturan ülkelerdeki genel talep koşullarına göre değişen Bahçivan “Türk **sanayisinin** hem ürün hem de pazar çeşitliliği açısından güçlü bir pozisyona sahip olması ciddi bir avantaj oluşturuyor. Küresel talep koşullarındaki dalgalanmalara karşı bu tamponlarımızı daha da güçlendirmek zorundayız. Biz çevreleyen risklere karşı korunmanın da fırsatları değerlendirilmenin de yolu, kendi sorun ve kırılganlıklarımıza çözüm üretmekten ve ekonomik temellerimizi güçlendirmekten geçiyor” dedi.

Bu çerçevede ekonomiye bakıldığında, 2023 ortalarında başlayan makro-finance istikrarı yeniden sağlamaya dönük politikaların meyvelerini vermeye başladığını gördüklerini söyledi Bahçivan, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Enflasyon, çok olağan-

tü gelişmeler olmazsa bu yılın sonlarında yüzde 20’ye doğru düşüşünü sürdürecektir. Ancak burada da hala kimi zorluklarımız var: Beklenti ve fiyat-lama davranışlarında iyileşme zaman alıyor. Finansal sıkı-lığa rağmen iç talep canlı seyre-diyor.

Deprem harcamalarındaki azalış ve mali disiplini artır-cı adımlar sayesinde bütçe ta-rafında gözle görülür iyileş-me var. Buradan para politikasına gelen destek artıyor. Dış den-gemizde uluslararası enerji fi-yatlarındaki düşüş ile sıkı pa-ra politikasının ithalat talebini sınırlayıcı etkisinin faydalarını görüyoruz.

Cari açığımız gayet sürdü-rülebilir seviyelerde. Bununla birlikte, uluslararası sermaye akımlarından halen yeteri-nce yararlanmıyoruz. CDS’le-rimizdeki düşüşle bu konuda emsal ülkelere yeniden yakla-sabileceğimizi, ayrıca rezerv-lerimizdeki güçlenmenin sür-mesiyle dış finansmanda da hak ettiğimiz seviyelere gele-ceğimizi düşünüyoruz. Kısa-cası, makro-finance istikrarı yeniden tesis ediyoruz. Ancak

bunu tek başına bir amaç ola-rak göremeyiz. Finansal istik-rar, ekonominin asıl ihtiya-clarına cevap verecek reformla-rı hayata geçirirken aygıtımız bastığımız sağlam zemin ola-rak görmek durumundayız.”

Bu yılın bir reform yılı ol-masının öneminde de değinen Bahçivan, “Makro-finance istikrar zeminine aygıtımız sağ-lam şekilde basarak, bu sert küresel iklimde yapısal ek-sikliklerimizi hızlı şekilde ta-mamlamak durumundayız.

Söz konusu eksiklikle-rin başında teknoloji açığı-muz geliyor. Savunma **sanayin-de** önemli bir trend yakaladı-k, bununla gurur duyuyoruz.

Ancak sektörlerin gelin-de bununla aynı hızda bir iyileş-me de görmüyoruz. En ön-celikli meselelerimizden bi-ri, bu asimetriyi ortadan kal-dırarak ülkemizde verimliliği ve yapısal dönüşümü **sanayin-in** tabanına yaymaktır. Do-layısıyla, ülkemizin yapısal re-form ajandasının ilk sırasında, **sanayide** yapısal dönüşümü ve verimlilik artışını ödüllendiren bir kaynak tahsis mekanizma-sı olmalıdır” diye konuştu.

'Mevcut Gümrük Birliği sanayimiz için pranga'

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin ocak ayı olağan toplantısında konuşan **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, "Gümrük Birliği, **sanayimiz** için mevcut haliyle bir pranga" dedi. Gümrük Birliği'nin tüm alanlarıyla yeni baştan gözden geçirilmesi gerektiğini belirten Bahçivan, şöyle devam etti:

"Son zamanlarda AB tarafında yeni bir **sanayi** stratejisi olarak gündeme gelen ve bir slogan, bir plan olarak değerlendirilen 'Made in Europe'u bu çerçevede değerlendirmeliyiz. Örneğin şu anda Türkiye AB ülkesi değil ama Gümrük Birliği'nde. Bu durumda 'Made in Europe'dan sektörlerimiz ne şekilde etkilenecek, bunun değerlendirmesi nasıl yapılacak? AB üyesi olmadığımız için AB'nin imzaladığı STA'lardan negatif yönde etkileniyoruz ve bu nedenle birçok ülkeyle aramızda ticaret dengesizliklerimiz var. AB'nin Güney Amerika ortak pazarı MERCOSUR ile yaptığı yeni STA ve Hindistan ile imzalanan STA da önemli bir gelişme. Söz konusu anlaşmalar, en büyük ihracat pazarımızda Çin'in yanına yeni büyük rakiplerin eklenmesi anlamına geliyor. Özellikle Brezilya ve Arjantin kaynaklı ürünlerde rekabet baskısının artmasına kesin gözüyle bakılıyor. Sayıları gittikçe çoğalan bölgesel kapsamlı ortaklıkların ticaret ve yatırımlara etkilerini yakından izlemeli, ülkemiz için yaratacağı risk ve fırsatları mutlaka analiz etmeliyiz."